

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 1.20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, utorak 16. veljače 1915.

BR. 34. (264.)

Galicija, Karpati, Bukovina.

BEČ, 15. veljače. Službeno se saopćuje:

U ruskoj Poljskoj i u zapadnoj Galiciji nije se ništa dogodilo.

Borbe u Karpatima i dalje su u potpunom toku.

U jugozapadnoj Galiciji jučer je Nadworna bila zauzeta. Neprijatelj je bio potisnut u pravcu grama Stainislavu.

Na južnom ratištu.

BEČ, 15. veljače. Službeno se saopćuje:

Na južnom ratištu nema nikakve promjene. Izuzev neznatna pogranična čarivanja uopće je mirno.

U Rusiji.

BERLIN, 15. veljače. Službeno se saopćuje:

Na istočnom ratištu bio je neprijatelj otjeran iz Piktupomena sjeverno od Tilsita, te u pravcu Taroggen dalje potisnut.

S ove strane i s one strane granice, istočno od mazurskih močvara bojevi još traju te je neprijatelj gonjen. Posvud naše čete napreduju brzo.

Njemački odjeli nasrnuli su u okolišu na neprijateljske preko Lonze prodiruće sile.

U području Visle mi dobivamo dalje na prostoru.

Racionz je od nas bio zaposjednut. U pretečnim bojevima, uza mnogobrojne zarobljenike, zaplijenili smo 6 topova.

U Poljskoj lijevo od Visle nema nikakve znatne promjene.

Grčko-turski sukob.

ATENA, 15. veljače. „Athina Agence“ javlja:

Grčki mornarični atašej bio je ovih dana u Carigradu zlostavljeno od agenata carigradske tajne policije.

Grčki poslanik Panas prosvjedovao je odlučno kod velikoga vezira radi toga postupka. Veliki vezir izrazio je svoje sažaljenje nad desivšim se slučajem.

ATENA, 14. veljače. „Athina Agence“ saopćuje:

Grčka vlada uputila je svog

poslanika u Carigradu Panasa, da pismeno zatraži slijedeću zadovoljštinu:

Carigradski policajni predsjednik ima poslanika Panasa službeno posjetiti te u prisustvu cijelog poslaničkog osoblja pitati oprostjenje. Policajni činovnici, koji se ogriješili, imaju se bezodvlačno sa svog mjesta dići i predati sudu.

Prije nego je sadržaj grčke note stigao u Carigrad, veliki je vezir poslao državnog podtajnika u izvanjskom uredu grčkom poslaniku Panasu, da ponovno izrazi sažaljenje. Panas je izjavio, da pitanje nije više u njegovom djelokrugu, jer je od vlade zatražio upute.

Turski poslanik u Ateni izjavio je, da će zadovoljština od Grčke zatražena biti dana.

ATENA, 15. veljače. Pošto izvršenje od Turske obećanih zadovoljština naišlo je na poteškoće, grčki poslanik Panas morao je da ostavi Carigrad. Tajnik poslanstva fungira kao poslovodja.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 15. veljače. Službeno se saopćuje:

Južno od Yperna kod St. Eloi otebi smo neprijatelju komad njegovog položaja, dug oko 900 metara.

Prednji šanac, kog smo mi dne 12. ov. mj. kod Sudelkopfa izgubili, opet je bio osvojen.

Iz Seingerna u dolini Lauchta neprijatelj je bio izbačen.

Mjesto Rensdach neprijatelj je zatim dobrovoljno ispraznio.

Tursko-engleski rat.

CARIGRAD, 15. veljače. Agencija Milli javlja iz Bagdada:

Prekjučer je došlo između prednjih četa lijevog turskog krila i engleskih četa do sukoba. Englezi povukli su se ostaviv na bojnopolju 17 mrtvih.

I četama desnog turskog krila pošlo je za rukom da se dovuku do šume Dattel kod Korne. Neprijatelj je potpuno demoraliziran.

Kod jednog drugog napadaja pošlo je Turcima za rukom zaposjesti malu tvrđu Pirindy.

Atentat u Sofiji.

SOFIJA, 15. veljače. Za krabuljnog plesa u dvorani općinskog kazina uzsljedila je eksplozija. Po svoj prilici eksplodirala je bomba ili pak paklenski stroj. Jedna osoba je usmrćena, a deset ranjeno. Povedena je istraga, da se udje u trag atentatoru.

BUKAREŠT, 15. veljače. „Adeverul“ prima iz Sofije:

Pri eksploziji paklenog stroja u municipalnom kazinu usmrćen je poručnik Bojadscheff, sin bivšeg ministra rata. Vladinjoj stranci pripadajući političari Braeaoloff i Kucefi, te kći Bojadscheffa, bili su ranjeni.

Dopisnik „Adeverula“ drži da je izvan svake sumnje, da se radi o političkom atentatu.

Englesko-francusko brodovlje stražari Dedeagatsch.

SOFIJA, 15. veljače. „Kambana“ prima iz Dedeagatscha, da francusko-englesko brodovlje stražari ondješnju luku, e da spriječi izvoz poljskog voća u Italiju.

Poplava u Rimu.

RIM, 15. veljače. Uslijed poplave Tibera, na više mjesta je Rim poplavljen. Na otoku Tibera San Bartolomeo voda je dosegla visinu prvog kata.

U jednom skladištu kalciumkarbida ogromne mase vode, koje su unutar prodrle, prouzročile su više eksplozija. Ipak nema ni jedne ljudske žrtve.

Smrt krčkog nadbiskupa.

CELOVAC, 15. veljače. Knez biskup Josip Kahn, koji se je odrekao bio biskupije krčke, preminuo je u opatiji Tanzenberg.

Novi general Isusovaca.

Javljaju iz Rima: Kako je već brzozav objavio, novim generalom Družbe Isusove izabran je pater Vladimir Ledochowski.

Novi general je Poljak. Njegov izbor je posljedica absolutne neutralnosti, koju hoće Vatikan da uzdrži. Trojni sporazum je živo radio, da na ovo važno mjesto dodje pater Fini, Francuz, i zato je bila upriličena velika agitacija, ali bez uspjeha.

Kako da pišemo zarobljenicima u Rusiji.

Ruska cenzura neće više da prima pisma upravljena austrijskim vojnicima, koji se nalaze kao ratni za-

robljenici u Rusiji, a pripušta samo opisnice. Zato, tko ima da piše, neka to čini samo na otvorenoj dopisnici.

Bečanke bojkotiraju svinjsko meso.

Svinjsko meso je u Beču odjedared silno poskupilo. Zato je organizacija domaćica Austrije zaključila, da se provede četrnaestdnevni bojkot svinjskog mesa.

Bečki trgovci svinjskim mesom ovim su neugodno dirnuti, te opravdavaju da su velikoj cijeni svinjskog mesa krivi magjarski mešetari i bečki komisioneri.

ŠIBENIK, 16. veljače.

Hrvatsko pitanje i Vatikan. „Naše Jedinstvo“ prima iz Beča od svog urednika vijest, da je isti dugo razgovarao sa dr. Šušteršićem o dalmatinskim interesima, osobito o vinu.

U razgovoru Dr. Šušteršić mu je izjavio da je put biskupa Šarića u Rim od velike važnosti za hrvatski narod. Papa simpatizuje sa hrvatskim pitanjem.

Što je sa „Hrvatskom strankom“? Na ovaj upit, upravljen sa više strana, oglašuje se „Narodni List“ donošajući neku vrst saopćenja. Tu se pasivnost stranke opravdava sadanjim iznimnim prilikama; „dalmatinski klub“ na carev. vijecu da se nije mogao sastati, jer od sedam članova na slobodi su tek trojica. Ljudi na Zemaljskom Odboru da rade. Zemaljski odbor sudjelovao je i sudjeluje i savjetom i novčanim priložima u akciji za snabdjevanje zemlje hranom, a podastro je i drugih predloga i želja obzirom na velike potrebe pučanstva. Zemaljski je odbor poduzeo također korak i glede političkih pojava, koje zasižu u naš javni život, a o kojima se ne možemo detaljnije izraziti.

Na koncu pozivlje „Narodni List“ svoje sumišljenike, da ostanu vjerni programu i tradicijama stranke, čekajući povratak normalnih vremena, kad će se moći saći i na arenu političkog ustavnog života.

Njemačka i engleska taktika.

Trgovački rat, koji je Njemačka, posljednjih dana, najviještija Engleskoj, pobudio je silu senzacija i zabrinutost u Londonu. Dosadašnja djela njemačkih podmornica uzdrmala su već englesku trgovačku mornaricu. I ako nije tako lako da Engleska izgledni, ipak ona ne omalovažuje ovu njemačku prijetnju te je već odredila svoje ratne ladje za defenzivu. Nijemci su Zeebrügge izabrali kao posrednu bazu za pomorske ladje, te su prisilili, da englesko brodovlje napusti istočnu obalu i da svoju silu, uz gubitak važne strateškičke tačke, prenese na zapadnu obalu.

Engleski listovi puni su protesta i prijetnja proti njemačkom atentatu i apeliraju na međunarodno pravo te najenergičnije osudjuju tobožnja barsbarska djela Njemačke koja hoće i trgovački rat.

O njemačkoj i engleskoj taktici u ovom ratu progovorio je na 7 tek. mjeseca predsjednik njemačkog flotnog udruženja admiral Köster. On je držao na sveučilištu u Berlinu zanimivo i aktualno predavanje. Rat sa podmornicam — rekao je Köster nije najplemenitiji način pomorskog ratovanja, ali neprijateljska zloča, koja nas hoće izgladniti i uništiti, sila nas na to. Pojas mina oko Engleske postaje sve to gušći te se njemačke podmornice nalaze kod engleske i irske obale kao u svojoj kući. Ne može se govoriti više o Nelsonovom duhu u engleskoj mornarici. No ipak pogibejnno bi bilo, kad bi se u Njemačkoj izgubio pojam o razmjeru njemačkih i engleskih sila. Taj je razmjer možda 1:4, ako se nadoda engleskom brodovlju francusko i rusko. Engleska taktika ide za tim, da očuva brodovlje svoje netaknuto, da onda diktira uvjete mira. Izgleda, je da trgovački duh prešao je na englesku mornaricu.

Njemačko brodovlje obuzeto je većim ofensivnim duhom, ali ono znade da pomorska bitka znači pobjedu ili smrt i da se uništeno brodovlje ne može obnoviti kroz vrijeme istog rata. Zato treba biti na oprezu. Što bi se dogodilo nakon velikog pomorskog sukoba, u kome bi svaka njemačka ladja povukla na dno po jednu englesku ladju?

Njemačka bi ostala bez brodovlja, a onda Engleska bi navallala na obalu. A postupak Engleske u njemačkim kolonijama dokazuje, da niti jedan grad ne bi bio pošteđen. Njemačka obala od Emdena do Memela bila bi izvrgnuta veoma velikoj pogibelji. Pokušaj iskrcajan mogao bi uspjati,

Brodovlje mora dakle da nas štiti i da se ne upušta u akciju, ako ne može računati na uspjeh. Njemačka mora da bude nepobjedjena na kopnu i na moru, da postigne častan mir, koji bi duboko uzdrmac svjetsku vlast Engleske.

KRONIKA.

U najbliže vrijeme bit će za Japar dogotovljena dva nova velika krstaša. Za proljeće pak ima japanska flota dobiti deset novih razarača srednje veličine.

U ruskoj dumi izjavio je državni kontrolor Kharitonov, da ratni troškovi Rusiji do polovice siječnja dođu 7 milijarda 500 milijuna kruna. Dnevni troškovi iznos 35 milijuna kruna.

„Temps“, koji računa sa skorim na stupom Bugarske u korist srednjih vlasti piše, da bi ovaj događaj ratnu frontu sv do Dardannela produjio, ali nebi ništa promijenio na konačnom uspjehu rata.

Za vrijeme raspravljanja u dumi rekao je Miłukow u ime stranke kadeta: Mi sm

uvjereni, da će se za ispunjenje zadaće dobitka morskog ljesnaca i Carigrada uskoro moći pružiti potrebna diplomatska i vojnička sigurnost.

„Corriere della Sera“ javlja iz Buenos Airesa: Krstarica se „Australia“ upustila blizu Paragonije u žestok topnički boj s jednom njemačkom krstaricom. Drži se, da je to bila ili pomoćna krstarica „Konprinz Wilhelm“ ili „Prinz Eitel Friedrich“. O svršetku se boja još ništa ne zna.

Vijesti iz Kaira potvrđuju, da su prešle k Turcima sve sudanske čete, koje su kao engleska fronta stajale na Sueskom prokopu. Nema više nikakove sumnje o tome, da će kod daljnega turskoga prodiranja provaliti pučki fanatizam.

Grad i okolica.

Primamo iz učiteljskih krugova:
Stanoviti profesor mjesne realne gimnazije, prirodjenom ujedljivošću, iskazuje u razredu pred djacima svoju antipatiju prema pučkim učiteljima. Osporava im stručnu spremu, kulturu, svaku ulogu u društvenom životu i prišiva neznanje. Mi priznajemo, da se pučki učitelji ne mogu vinuti u one sfere, kamo Marinikov genij dospjeva. Ali sa ponosom možemo istaknuti, da nijesmo toliko netaktični i neskladni, te bi se nedolično izrazili opešteno o jednoj kasti. Zaista je čudnovato, da jedan srednjoškolski nastavnik, koji ima jednaku zadaću — kao i pučki učitelji, da naime poučava i odgaja, zaboravi elementarna pravila pedagogije, da uvrijede nijesu razlozi i da se time u mladeži ubija ošjećanje za svoje učitelje, koji su im prvi duh i srce oplemenili. Mi ovim putem ne čemo gospara Marinka poučiti kako se ima u školi vladati, ali cijenimo uputnim, kako bi u današnjim teškim vremenima morao uložiti svu svoju pedagošku spremu i nastavnički autoritet, da odgaja čestite ljude, a ne montune.

„Crvenom Križu“ poslala je župa Unešić te za ranjenike daljnji doprinos od K. 96-90.

Vlč. Dn Petar barun Wiederkehr, župnik u Raslini, poslao je nešto odijela za vojnike.

Zadnji dan poklada došao je, a da se svijet nije ni sjetio. Karneval je prestao u mrtvili i u tjeskobi. Mještice halabuke uživaju i plesa, sabranost, trizjenost pokora. Drugih godina mesarnice prazne, jer im pečenice u rano jutro na jagunu raznešene; ljetos i opet prazne, ali jer mesa niti nema.

Jednu godinu ipak kršćani nisu poludili, ali očuvao nas Bog zs vazda ovakove pamei!

Javno izloženje cijena. U smislu §. 52. obrtnog pravilnika, naredjeno je svim obrtnicima, trgovcima i prodavaocima, da izlože cijene prodaje (po koliko i kakvoći) sviju živeža potrebitih za svagdanje življenje.

Oznaka slijedit će na način, da svaki živež bude opskrbljen tablicom, na kojoj ima biti na vidljivi i jasan način upisana dotična cijena.

Za čistoću grada. Općinski Upravitelj g. Luger obnarodovao je slijedeći oglas:

Usljed nastalih ratnih prilika neprestano prijeti pogibelj uvlačenja teških kužnih bolesti osobito u ovaj grad radi okolnosti u kojima se nalazi. Najbolje sredstvo za uočuvanje zdravlja i za izbjegavanje ku-

žnih bolesti jest čistoća. Stoga se naredjuje još jednom slijedeće:

I. Sva gubrišta u gradu i u varošima moraju biti odmah podpuno očišćena, tako isto i obori. Sakupljeno smeće i gubar ima se čim prije, a najkasnije svaki treći dan odstraniti iz grada, kroz to vrijeme mora onda gubar i smeće biti zemljom pokriveno i klakom poliveno.

II. Smeće iz kuće mora se dnevno predati općinskim metlarima, a strogo je zabranjeno bacati ga na ulice ili ga drugim osobama predati.

III. Zahodi po svim kućama i javnim lokalima imaju se držati u najvećoj čistoti i često moraju se disinficirati vapnenom vodom ili istim raskužnim sredstvima.

IV. Strogo se zabranjuje obavljati potrebe osobito mokriti po ulicama ili mjestima, koja nisu za to opredijeljena.

Ova naredba stupa odmah u krepost te će se proti prekršiteljima postupati najstrožije globom ili zatvorom.

Ova općinska uprava se nada da će pučanstvo svatili ozbiljnost pogibelji koja nam sada prijeli i da će u vlastitom interesu dragovoljno sve poduzeti, e da se izbjegne teškim bolestima koje bi nas lahko mogle okužiti. — Šibenik, 13. veljače 1915. Općinski Upravitelj: L u g e r.

Soba s pokuštvom traži se po mogućnosti sa posebnim ulazom. Ponude na uredništvo lista. 2-2

Unajmljuju se tri kreveta za spavanje, u dvie sobe, tko želi obratiti se Upravi. 2-3

Sa više strane primismo novh narudžaba našeg lista. Obzirom na sadašnje ratne okolnosti i na velike troškove, koje mora podržavati naš list, obznanjujemo nove predbrojnice, da ako žele primati „Hrv. Misao“ nek pošalju prije pretplatu barem za jedan tromjeseč.

VELIKA ZLATARIJA
GJ. PLANČIĆ
Vis - Starigrad - Veluluka
SIBENIK.
Kupuje staro zlato i srebro uz najpovoljnije cijene.

Remington Standard
Jedan pisacih strojeva milijun u porabi.
Model X i XI.
BEZ KONKURENCIJE
Podpuno americkansko pokušstvo
GLOGOWSKI & Co. - TRST
Piazza della Borsa No. 14 I kat
Telefon br. 17-70.

NAJMODERNIJE POSJETNICE
IZRADUJE
HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU
U. Z. S. O. J.

JOSIP ZAMOČA
ovlaštenii dekorativni slikar
U ŠIBENIKU
Bivši više godina u Trstu nalazi se sada već godinu dana u svom rodnom mjestu Šibeniku, gdje je radio kod raznih tvornica i privatnih radnja te kod Pomorskog Okružnog Zapovjedništva. Preuzima svakovrstnu radnju uz vrlo umjerene cijene i najvećom brzinom izvedbe. Preuzima i radnje i izvan Šibenika bez povišice cijene. Dosta je obavijestiti ga jednom otvorenom dopisnicom na gore naznačenu adresu. Preuzima važne slikarske radnje po crkvama, kazalištima.

MODE SALON
Marija Dundić
— ŠIBENIK —
Daje na znanje da ima veliki izbor šešira i nakita najnovije vrsti za gospodje i gospodjice. Novosti za zimsku sezonu.
Prima popravke uz najumierenije cijene.

KNJIGOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU
u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG.)
UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA- DAJUĆE RADNJE. CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA I SOLIDNA.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na pojedjelskom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa
40° Kalijevom soli ili kainitom
15-16° Kalciumcianamidom
16-21° Thomasovom drozgom
i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjžice o uporabi gnjojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.
Ova gnjojiva dobivaju se isključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpčavaoac, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica
GRUBIŠIĆ & Comp. Šibenik.
(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice
„DALMATIA“
uzdržava od 1. listopada 1913. slijedeće glavne pruge:
Trst-Metković A (poštanska) Polazak iz Trsta ponedjeljak u 5.— pos. p. povratak svake subote „ 6.30 pr. p.
Trst-Metković B (poštanska) Polazak iz Trsta u četvrtak „ 5.— pos. p. povratak svakog utorka „ 6.30 pr. p.
Trst-Metković C (poštanska) Polazak iz Trsta u subotu „ 5.— pos. p. povratak u četvrtak „ 6.30 pr. p.
Trst-Korčula (pštanska) Polazak iz Trsta svake sriede „ 5.— pos. p. povratak u ponedjeljak „ 6.30 pr. p.
Trst-Šibenik (poštanska) Polazak iz Trsta u petak „ 5.— pos. p. povratak u sriedu „ 6.— pr. p.
Trst-Makarska (trgovačka) Polazak iz Trsta svaki utork „ 6.— pos. p. povratak svake nedjelje „ 1.15 pos. p.
Trst-Vis (trgovačka) Polazak iz Trsta u subotu „ 7.— pos. p. Povratak svaki četvrtak „ 7.15 pos. p.

PIO TERZANOVIĆ trgovac - ŠIBENIK
VELIKA ZALIHA
Rukotvorina, odijela, cipela
štofe vunene i pamučne za muška odijela, pamučnih svakovrstnih mreža, galice, sumpora, gume prve svjetske tvornice, štrcaljka Wermorrel
Non plus - ultra sumporača „Torpedo i noževa za navrćanje „Kunde“